

Секція 1. Фінанси, страхування і біржова діяльність: інноваційно-інвестиційні стратегії

УДК 338

Андрєєва Анастасія Олександрівна

студентка кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Коваленко Дмитро Іванович

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів

та фінансово-економічної безпеки

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

АУТСОРСИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Походження терміну «аутсорсинг» - з англійської «outside resource using» - «використання зовнішніх ресурсів». Аутсорсинг почав розвиватися в США близько 20 років тому, як спосіб ефективного зниження витрат та підвищення прибутковості в сфері інформаційних технологій. З часом аутсорсинг розповсюдився і на інші сфери бізнесу (автомобільна, легка, харчова промисловість) та його почали розглядати не тільки як спосіб підвищення прибутковості підприємства, але й засіб, що сприяє оптимізації їх організаційної структури та підвищенню ефективності діяльності за рахунок зосередження на основних напрямках діяльності та передання певних функцій зовнішнім фахівцям.[1]

Аутсорсинг – це застосування зовнішнього джерела або потенціалу, передача організацією, на підставі договору, деяких видів або функцій виробничої підприємницької діяльності іншої фірми, котра діє в потрібній області.

Ключовими мотивами, що спонукають підприємства до прийняття рішення щодо використання аутсорсингу, є необхідність в покращенні обслуговування клієнтів, зниженні витрат, підвищенні гнучкості діяльності, зосередженні на основних її видах, уникненні додаткових інвестицій, зниженні певних ризиків тощо. Застосовуючи аутсорсинг, підприємство може суттєво знизити витрати, зокрема, завдяки:

- полегшення процесу виробничо-господарської діяльності;
- скорочення кількості функцій, які вимагають одночасного виконання;
- концентрування уваги на головних видах діяльності.

Області, в яких сьогодні найбільш поширена робота аутсорсерів: ІТ-послуги, логістика, документообіг, управління кадрами, маркетинг, впровадження проектів (програмні продукти для ефективного розподілу і зберігання інформації в архівах і т.д.), бухгалтерія і т.д. [2]

Український аутсорсинг має потребу в маркетингу і рекламі, підтримці з боку органів влади, якої поки не вистачає та взагалі не спостерігається. Зараз виникає безліч перешкод для його подальшого прогресу: проблеми з імпортом досвідного обладнання для виконання дослідницьких проектів, відсутність технопарків з розвинутою інфраструктурою та зв'язками з навчальними закладами, системні проблеми підготовки кадрів українськими вузами. [3]

У загальному вигляді ринок аутсорсингу підрозділяється на два основні сегменти: аутсорсинг інтелектуальних послуг (обробка інформації; дослідження, розробка проектів, програмування та ін. технічні роботи) і промисловий аутсорсинг. Промисловий аутсорсинг - це виробництво і постачання заготовок, метизів та комплектуючих виробів, а, з іншого боку, - це виконання деяких допоміжних функцій і операцій із забезпечення виробництва продукції (облік, складування, ремонт та обслуговування обладнання, реклама, прибирання приміщень, логістика та ін.).

Однією з причин повільного впровадження аутсорсингу в Україні називають відсутність відповідного законодавчого визначення й регулювання

процесів аутсорсингу. Однак, Господарський Кодекс України досить чітко визначає права кожної із сторін через господарські договори, а Конституцією гарантовано право кожного громадянина здійснювати підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Тому, відсутність спеціального Закону не є перешкодою на шляху поширення аутсорсингу. [4]

За даними Асоціації "ІТ України", склав за результатами минулого року 9% в доларовому еквіваленті, що далеко від докризових 25% зростання, які ринок демонстрував в 2012 і 2013 роках. Проте, галузь продемонструвала перші ознаки оздоровлення після падіння зростання в 2014 році до 7%.

Незважаючи на скромні показники, на тлі загального падіння економіки ІТ-аутсорсинг продовжує залишатися однією з найбільш перспективних галузей. ІТ-сфера вийшла на третє місце по експортному потенціалу після АПК та металургії. Обсяг послуг, наданих українськими програмістами закордонним компаніям, досяг в 2015 році \$ 2,3 млрд, що склало 3% ВВП країни проти 0,8% в 2012-му.

Топ-5 найбільших аутсорсингових ІТ-компаній України ось уже котрий рік залишається незмінним - це EPAM (4,4 тис. Співробітників), SoftServe (понад 3,8 тис.), Luxoft (3,7 тис.), GlobalLogic (2, 6 тис.) і Ciklum (2,3 тис.). Сумарно в них працюють майже 17 тис. Фахівців, що становить більше 18% ринку. В цілому, за даними української спільноти програмістів DOU.ua, в 25 найбільших компаніях галузі працевлаштована чверть українських ІТ-фахівців. [5]

У зарубіжних країнах аутсорсинг вже давно став важливою ланкою у розвитку виробництва та використовується у повній мірі, але на українському ринку цей процесу відбувається набагато повільніше.

Структура аутсорсингових послуг у зарубіжних корпораціях

Вид аутсорсингу	Частка в загальному обсязі аутсорсингових послуг, %
ІТ-аутсорсинг	34
Фінансовий та бухгалтерський аутсорсинг	13

Аутсорсинг маркетингу і збуту	10
Виробничий аутсорсинг	10
Аутсорсинг персоналу	6
Аутсорсинг обслуговування об'єктів нерухомості	6
Аутсорсинг обслуговування клієнтів	6
Аутсорсинг адміністрування	3
Аутсорсинг логістичних дистрибуційних послуг	2
Інші види аутсорсингу	10
Разом	100

Отже, аутсорсинг є новим і достатню потужним інструментом управління підприємством. Але для забезпечення ефективності його застосування необхідно провести глибоку аналітичну і організаційну роботу, об'єктивно оцінити не тільки очікувані поточні результати, але й довгострокові наслідки передавання виконання окремих функцій стороннім спеціалізованим виконавцям.

Література

1. Бравар Ж.-Л., М. Роберт Эффективный аутсорсинг: понимание, планирование и использование успешных аутсорсинговых отношений. – Днепропетровск: Баланс Бизнес-Букс, 2007. – 288 с.
2. Аутсорсинг. Вимушена необхідність / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://texno-online.com.ua/archives/52>.
3. Загородній А.Г. «Аутсорсинг та його вплив на витрати підприємства», 2011.
4. Аутсорсинг як інструмент забезпечення ефективної діяльності підприємства / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NIT_2008/Tethis/Economics/27840.doc.htm
5. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://delo.ua/tech/perspektivnye-ljudi-kak-it-outsorsing-stal-tretej-otraslju-stra-316338/>